

***Statenstuk* 946**

Ondersteuningsstructuur Drentse vrouwen- organisaties

Advies: ter behandeling in de Statencommissie Cultuur en Welzijn op
29 mei 2002

B-stuk

Behandeld door mevrouw H. Peters, telefoonnummer (0592) 365921
Portefeuillehouder: mevrouw M.W. Brink-Massier

Inleiding

In Drenthe zijn achttien vrouwenorganisaties actief op provinciaal niveau. Zij hebben in totaal meer dan 18.000 leden. De vrouwenorganisaties, geheel bestaande uit vrijwilligers, kunnen voor het verrichten van hun werkzaamheden gebruikmaken van ondersteuning op inhoudelijk (beleidsmatig bijvoorbeeld) en/of organisatorisch en secretarieel vlak. Zij ontvangen daarvoor een subsidie van de provincie. Deze ondersteuning is echter versnipperd en niet alle vrouwenorganisaties hebben er toegang tot. Om tot een oplossing daarvoor te komen hebben wij in onze beleidsnota Emancipatie uit 1999 het beleidsvoornemen opgenomen de wenselijkheid en de mogelijkheden van één ondersteuningsfunctie te onderzoeken, met als doel een zo breed mogelijke groep te bereiken en optimaal gebruik te maken van de beschikbare middelen. STAMM heeft dit in 2001 voor ons onderzocht (publicatie www.vrouwenorganisaties/drenthe.nl; ter inzage in de leeskamer). In dit onderzoek wordt opnieuw bevestigd dat de versnippering en beperkte beschikbaarheid van ondersteuningsmogelijkheden een knelpunt vormen. STAMM acht een goede ondersteuning voor de toekomst van de vrouwenorganisaties van groot belang en adviseert deze bij Enova, emancipatieadviesbureau Drenthe, onder te brengen.

In vervolg daarop stellen wij u voor de ondersteuning aan de vrouwenorganisaties in Drenthe met ingang van 1 januari 2003 in zijn geheel bij Enova onder te brengen.

Het onderzoek van STAMM

STAMM heeft in het onderzoek de rol van veertien autochtonevrouwenorganisaties in de Drentse samenleving onderzocht en concludeert dat er flink wat overeenkomsten zijn in de inhoudelijke activiteiten van de vrouwenorganisaties en ook in de knelpunten die zij ondervinden. Zo zijn bijvoorbeeld "arbeid en zorg", "de multiculturele samenleving" en de bevordering van deelname van leden aan besturen van maatschappelijke organisaties belangrijke items voor de meeste vrouwenorganisaties. De knelpunten waar men mee kampt zijn aan de ene kant de knelpunten waar veel vrijwilligersorganisaties op dit moment mee te maken hebben (gebrek aan vrijwilligers, met name voor besturen), aan de andere kant zijn dit specifieke knelpunten, zoals vergrijzing als gevolg van verandering in leefstijl, gebrek aan actieve (jonge) deelnemers en daling van het ledenaantal.

STAMM concludeert dat er door de toenemende complexiteit van de samenleving steeds meer eisen worden gesteld aan organisatie, vrijwilligers en leden en dat daarvoor een meer structurele professionele ondersteuning nodig is. De huidige invulling van de ondersteuning wordt als versnipperd en te beperkt beschikbaar ervaren. STAMM adviseert de ondersteuning aan de vrouwenorganisaties bij Enova onder te brengen. Door gebruik te maken van de expertise en mogelijkheden van Enova kan een zo breed mogelijke groep benaderd worden en optimaal gebruikgemaakt worden van de beschikbare middelen. Ook noemen de vrouwenorganisaties in dit onderzoek Enova als de belangrijkste externe ondersteuningspartner.

Eén ondersteuningsfunctie

De samenvoeging van ondersteuning bij Enova betekent dat de Drentse vrouwenorganisaties jaarlijks zelfstandig afspraken met Enova maken over de te leveren ondersteuning. Belangrijk uitgangspunt daarbij voor zowel provincie, vrouwenorganisaties als Enova is dat de ondersteuning vraaggericht zal worden ingezet. Uiteraard blijft wel een voorwaarde dat de ondersteuning ook in de nieuwe structuur benut wordt voor activiteiten die bijdragen aan het provinciale beleid. Daarnaast moet de vernieuwing van de ondersteuningsstructuur een effectieve bijdrage leveren aan het oplossen van de knelpunten van de vrouwenorganisaties. Enova maakt op basis van de geïnventariseerde behoeften jaarlijks een plan voor de ondersteuning en legt dat (in het jaar voorafgaand aan uitvoering) ter goedkeuring aan de provincie voor.

Consequenties met betrekking tot subsidieverlening

Op dit moment is de situatie als volgt. Van oudsher ontvangen de Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen, provinciale afdeling Drenthe, en de christelijke plattelandsvrouwenorganisatie Passage een budgetsubsidie van de provincie en de Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen, Gewest Drenthe als zogenaamde "overige instelling" een waarderingssubsidie. De koepel van de vrouwenorganisaties in Drenthe, de Drentse Vrouwenraad, ontvangt in beperkte mate ondersteuning via STAMM (momenteel al ingevuld door Enova). Enova ondersteunt ook de drie allochtonevrouwennetwerken in Drenthe. Gezien de looptijd van het beleidsvoornemen en de wens zo snel mogelijk een oplossing te bieden voor de geconstateerde knelpunten in de ondersteuning is het voornemen de nieuwe structuur met ingang van 1 januari 2003 te laten functioneren. Gevolg is dat de individuele subsidierelatie met de Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen, Passage en de Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen zal worden stopgezet. De subsidiegelden zullen worden samengevoegd en budgettair-neutraal worden ondergebracht bij Enova. Hierover is overeenstemming bereikt met genoemde organisaties. De beëindiging van de subsidie aan de drie vrouwenorganisaties en het onderbrengen van (een substantieel deel van) de functies, alsmede de bijbehorende middelen, van deze organisaties bij Enova, kan in de praktijk worden gezien als "overgang van onderneming". Belangrijkste consequentie hiervan is dat personeel van de organisaties die hun subsidie kwijtraken, van rechtswege, onder dezelfde arbeidsvoorwaarden, mee overgaat naar Enova. Zowel de Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen als Passage heeft op dit moment een personeelslid in dienst. De adviseur van de Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen heeft reeds in een eerder stadium te kennen gegeven zijn werkzaamheden voor de bond op 31 december 2002 te willen beëindigen. Passage heeft op dit moment een consultant in dienst. Zij heeft aangegeven per 31 december 2002 haar werkzaamheden voor Passage te zullen beëindigen en niet mee over te willen naar Enova. Bij aanstelling is in haar arbeidsvoorwaardencontract reeds een clausule opgenomen die de aanstelling afhankelijk stelde van subsidieverlening door de provincie. De overgang van ondersteuning heeft daarom geen personele en financiële consequenties voor de provincie.

Verdere uitgangspunten

Het is niet de bedoeling dat met deze omvorming de vrouwenorganisaties samengevoegd worden: het is van belang dat zij hun eigen zelfstandigheid en identiteit behouden. Gezien echter de overeenkomsten in inhoudelijke activiteiten en knelpunten is het wel van belang dat gestreefd wordt naar meer samenwerking en afstemming in de ondersteuning. Daarmee kan niet alleen effectiever aan de knelpunten gewerkt worden, ook wordt hiermee efficiencywinst gehaald. Op deze wijze kan het subsidiegeld zo effectief mogelijk ingezet worden. Enova ondersteunt op dit moment al de vier allochtone vrouwennetwerken in Drenthe. Deze ondersteuning zal bij de vormgeving van de nieuwe ondersteuningsstructuur worden betrokken. De daadwerkelijke verhouding tussen ondersteuning van de (autochtone)vrouwenorganisaties en de allochtonevrouwennetwerken wordt hierbij nader uitgezocht. Ook wordt waar mogelijk een verbinding gelegd met de pilot Vrijwilligerswerk, waarbij ondersteuning van vrijwilligersorganisaties in het algemeen het doel is.

Advies

1. Besluiten om een nieuwe ondersteuningsstructuur voor vrouwenorganisaties op te zetten en deze onder te brengen bij Enova, emancipatieadviesbureau Drenthe.
2. Instemmen met de uitgangspunten bij het besluit.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

Deskundige ondersteuning voor een zo breed mogelijke groep van vrouwenorganisaties in Drenthe met daarbij een optimaal gebruik van de beschikbare middelen.

Argumenten

1.1. Door samenvoeging op één plek wordt een zo breed mogelijke groep bereikt en wordt optimaal gebruikgemaakt van de beschikbare middelen

Door de samenvoeging van de ondersteuning bij Enova komt de subsidie voor ondersteuning ter beschikking voor alle Drentse vrouwenorganisaties in plaats van voor acht organisaties. Enova zal jaarlijks met deze organisaties gezamenlijk een ondersteuningsplan uitwerken, waarbij samenwerking en onderlinge afstemming vooropstaat. Zo kunnen de middelen optimaal benut worden en kunnen alle organisaties meepraten over de besteding ervan.

1.2. Effectiviteit oplossen knelpunten en kwaliteit inhoudelijke activiteiten wordt vergroot

Uit het onderzoek van STAMM blijkt dat er veel overeenkomsten zijn in zowel inhoudelijke activiteiten alsook in knelpunten van de vrouwenorganisaties. Door samenvoeging van de ondersteuning kan eendrachtig gewerkt worden aan oplossingen en kunnen ervaringen uitgewisseld worden.

1.3. Enova heeft de benodigde expertise en ondersteunt al een aantal vrouwenorganisaties

Enova heeft expertise en adviseert al jaren op de terreinen waar de vrouwenorganisaties zich op richten, zoals arbeid en zorg, de multiculturele samenleving en de bevordering van deelname van vrouwen aan besturen van maatschappelijke organisaties. Daarnaast heeft Enova al kennis en ervaring met ondersteuning van de Drentse vrouwenorganisaties, omdat zij momenteel al de Drentse Vrouwenraad en de allochtonevrouwennetwerken ondersteunt.

1.4. Vrouwenorganisaties noemen Enova als belangrijkste externe ondersteuningspartner

In het onderzoek van STAMM geven alle vrouwenorganisaties aan Enova als belangrijkste externe ondersteuningspartner te beschouwen.

1.5. Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen, Passage en Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen zijn akkoord met omvorming subsidie per 1 januari 2003

De drie organisaties die nu zelfstandig een subsidie ten behoeve van ondersteuning ontvangen, zijn alledrie akkoord met stopzetting van hun subsidie per 31 december 2002.

1.6. Er zijn geen extra kosten verbonden aan de samenvoeging

De omvorming naar één ondersteuningsstructuur betekent een efficiëntere inzet van middelen. Die efficiëntere inzet is mogelijk door de overeenkomsten in activiteiten en knelpunten en samenwerking en afstemming als uitgangspunten te nemen. De omvorming brengt ook geen extra kosten met zich mee met betrekking tot het personeel. Daarom kan het budgettair-neutraal uitgevoerd worden.

1.7. Betrekken van de allochtonevrouwennetwerken draagt bij aan provinciaal beleid en doelstellingen autochtonevrouwenorganisaties

Verschillende autochtonevrouwenorganisaties hebben als doelstelling het vergroten van de contacten tussen autochtone en allochtone vrouwen. Ook het provinciaal beleid is gericht op de interculturalisatie van de gesubsidieerde instellingen. Daarom zal de ondersteuning van de allochtonevrouwennetwerken bij de omvorming worden betrokken.

1.8. De resultaten van de VWS-pilot vrijwilligerswerk zijn interessant voor de ondersteuningsstructuur Drentse vrouwenorganisaties

De doelstelling van de VWS-pilot vrijwilligerswerk is het creëren van een kennis- en ondersteuningsnetwerk voor vrijwilligers, vrijwilligerswerk en vrijwilligersorganisaties in Drenthe. Binnenkort zullen de resultaten van een inventariserend onderzoek naar behoefte aan kennis en ondersteuning bij lokale overheden, vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties bekend worden. Vanwege de inhoudelijke overeenkomsten zijn de uitkomsten van dit onderzoek interessant voor de nieuwe ondersteuningsstructuur voor vrouwenorganisaties en zullen deze hierbij worden betrokken.

Uitvoering

Tijdsplanning

Het is de bedoeling dat de nieuwe ondersteuningsstructuur per 1 januari 2003 functioneert. De provincie faciliteert de overgang naar deze nieuwe werkwijze door een startbijeenkomst te organiseren, waarbij een inventarisatie gemaakt wordt van de behoefte aan ondersteuning bij alle vrouwenorganisaties. Het uitgebreide verslag van deze bijeenkomst is voor Enova input voor het maken van een ondersteuningsplan voor 2003. Afhankelijk van de uitkomsten van de startbijeenkomsten zullen nog gesprekken tussen respectievelijk Enova en vrouwenorganisaties en Enova en provincie gevoerd worden. Het ondersteuningsplan zal in het najaar ter goedkeuring aan de provincie voorgelegd worden. Op 24 april vindt de startbijeenkomst plaats.

Financiën

Uitgaande van een budgettair neutrale situatie, gebaseerd op cijfers uit de begroting 2002:

totale kosten	€	63.028,--
externe kosten	€	-,--
kosten voor de provincie	€	63.028,--
uit het budget	€	41.211,-- (budgetsubsidie Nederlandse Bond voor Plattelandsvrouwen)
	€	20.817,-- (budgetsubsidie Passage)
	€	1.000,-- (overige subsidie van Nederlandse Vereniging voor Huisvrouwen)

N.B. Andere relevante kostenposten zijn:

€	22.700,-- (krediet Vrouwenemancipatieactiviteiten)
€	17.725,-- (deel ondersteuning allochtonevrouwennetwerken uit budgetsubsidie allochtonevrouwenwerk van Enova)

Monitoring en evaluatie

Het overgangsjaar 2002 zal ook gebruikt worden om een systeem voor monitoring op te zetten ten behoeve van de ondersteuningsstructuur. Na een jaar zal de nieuwe structuur geëvalueerd worden.

Extern betrokkenen

Drentse Vrouwenraad (koepelorganisatie)

Vrouwenorganisaties in Drenthe, participierend in Drentse Vrouwenraad

Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen

Christelijke plattelandsvrouwenorganisatie Passage

Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen

FNV Vrouwenbond

Vrouwenadviescommissie voor de Woningbouw
Vereniging van Vrouwen met een Academische Opleiding
Soroptimistenclub
Organisatie Vrouwen in de VVD
CDA Vrouwenberaad
Vrijzinnig Hervormde Vrouwenfederatie
Hervormde Vrouwengroep
Gereformeerde Vrouwenbond
Katholiek Vrouwengilde

Drie allochtonevrouwennetwerken

Atalanta, Assen
Boeket, Hoogeveen
Parel, Emmen

Overige vrouwenorganisaties in Drenthe

Stichting Ondernemende Vrouwen Drenthe
Stichting Vrouwen Netwerk

Overige betrokkenen

Enova
STAMM

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

Geen.

Ter inzage in de leeskamer

1. www.vrouwenorganisaties/drenthe.nl. Een onderzoek naar de rol van vrouwenorganisaties nu en na 2000 (STAMM 2001).

Assen, 6 mei 2002

Kenmerk: 17/6.12/2002003799

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter
J.D. Nauta, griffier

tk/jk/coll.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 6 mei 2002, kenmerk 17/6.12/2002003799;

gezien het door STAMM uitgevoerde onderzoek www.vrouwenorganisaties/drenthe.nl;

overwegende dat het van belang is te komen tot een nieuwe ondersteuningsstructuur voor provinciale vrouwenorganisaties in Drenthe;

gelet op de Algemene wet bestuursrecht en de Budgetsubsidieverordening Drenthe;

BESLUITEN:

- I. de ondersteuning van op provinciaal niveau werkende vrouwenorganisaties in Drenthe onder te brengen bij Enova;
- II. in verband hiermee met ingang van 1 januari 2003 de subsidierelatie met de volgende instellingen te beëindigen:
 1. de Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen, provinciale afdeling Drenthe
 2. de Stichting Christelijke Plattelandsvrouwen Passage Drenthe
 3. de Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen, gewest Drenthe
- II. met ingang van 1 januari 2003 de voor de periode 2001-2004 aan Enova verleende budgetsubsidie te verhogen met een bedrag gelijk aan de som van de budgetsubsidies van de onder II.1. tot en met II.3. genoemde organisaties.

Assen, 19 juni 2002

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

tk/jk/coll.

